



ВИЩА ОСВІТА



Сердечно вітаю колектив нашого Університету з нагоди 70-ї річниці з дня заснування!

Усі ці роки Університет, сформувавши потужні наукові школи, проводячи наукові дослідження за актуальними напрямками та проблемами розвитку економіки країни, інтегруючи наукові здобутки в навчальний процес, завжди був в авангарді вітчизняної наукової думки. Це заклад, визнаний як в Україні, так і за кордоном.

Напередодні святкування ювілею, бажаю Вам, шановні колеги, невтомної енергії в новаторському пошуку, творчої наснаги, постійного примноження наукових здобутків Університету! Зичу Вам здоров'я та добра, подальших успіхів у науковій діяльності на благо вітчизняної та світової науки!

З повагою, Світлана Мельниченко

УДК 001:378

МЕЛЬНИЧЕНКО Світлана,
д. е. н., професор, проректор з наукової роботи КНТЕУ

ІНТЕГРАЦІЯ НАУКИ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

Проаналізовано результати науково-дослідної роботи Київського національного торговельно-економічного університету за сімдесят років його функціонування. Окреслено основні стратегічні орієнтири науково-технічного та інноваційного потенціалу університету для розвитку економіки і вирішення соціальних завдань країни, забезпечення його конкурентоспроможності на внутрішньому та міжнародному ринках освіти.

Ключові слова: науково-дослідна робота, інноваційна діяльність, університет, стратегічні орієнтири, напрями розвитку, науково-дослідні роботи, міжнародні наукометричні бази даних, вищі навчальні заклади, інтеграція.

Мельниченко С. Интеграция науки в образовательный процесс. Проанализированы результаты научно-исследовательской работы Киевского национального торгового-экономического университета за семьдесят лет его функционирования.

© Мельниченко С., 2016

148 _____ ISSN 1727-9313. ВІСНИК КНТЕУ. 2016. № 4

Очерчены основные стратегические ориентиры научно-технического и инновационного потенциала университета для развития экономики и решения социальных задач страны, обеспечения его конкурентоспособности на внутреннем и международном рынках образования.

Ключевые слова: научно-исследовательская работа, инновационная деятельность, университет, стратегические ориентиры, направления развития, научно-исследовательские работы, международные наукометрические базы данных, высшие учебные заведения, интеграция.

Постановка проблеми. Розвиток наукової та інноваційної діяльності в університеті є визначальним фактором професійного, інтелектуального та духовного зростання викладачів і студентів. Цим обумовлений вплив університету на суспільство через освіту і науку, посилення його ролі у поширенні національних і європейських культурних цінностей, прагнення до зміцнення науково-дослідної бази, інтеграції наукових досліджень і освітньої діяльності, спільної науково-дослідної роботи викладачів, аспірантів, докторантів і студентів, наукового співробітництва з вищими навчальними закладами (ВНЗ) та іншими установами України та зарубіжних країн.

Програмою діяльності Кабінету Міністрів України передбачено надання реальної фінансової та академічної автономії вищим навчальним закладам з одночасною лібералізацією доступу на український освітній ринок іноземних ВНЗ [1]. Впровадження цих заходів за сприяння уряду створить конкурентне середовище для українських навчальних закладів. Останнім часом конкуренцію складають заклади освіти інших країн, які помітно послаблюють позиції вітчизняних.

За даними моніторингу, чисельність українських громадян, які навчаються у закордонних університетах (тільки на денній формі) за останні п'ять років зростає на 45 %, за 2009–2014 рр. – на 79 %. Українці навчаються у 34 країнах світу. При цьому переважають польські та німецькі університети, де навчається відповідно 31 та 19 % українців [2; 3]. Така тенденція, з одного боку, пов'язана з нестабільною економічною та політичною ситуацією, воєнними діями на сході країни, а з іншого – з не найкращим іміджем вітчизняних ВНЗ.

Одним із напрямів формування позитивного іміджу українських закладів освіти є підготовка нового покоління висококваліфікованих фахівців через створення сучасного університету інноваційного типу з урахуванням цілей та завдань розвитку національної інноваційної системи шляхом інтеграції навчального процесу з науково-дослідною діяльністю. Крім того, у зв'язку з прийняттям Законів України "Про вищу освіту", "Про наукову і науково-технічну діяльність", низки нормативних документів щодо підготовки здобувачів вищої освіти актуальним залишається питання визначення стратегічних напрямів розвитку ВНЗ.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням створення конкурентоспроможних ВНЗ в Україні, імплементації законів України щодо освітньої та наукової діяльності присвячено цілу низку статей у періодичних виданнях, на освітньому порталі "Педагогічна преса" [4], "Освіта в Україні, освіта за кордоном" [5] та ін. Однак деякі положення законодавчо-нормативних актів, які регулюють діяльність ВНЗ, є дискусійними і вимагають доопрацювання.

Для українських і закордонних абітурієнтів важливим є вибір ВНЗ, який надає якісні освітні послуги, дотримується європейських цінностей, формує сучасного всебічно розвиненого, культурного, свідомого громадянина країни, високопрофесійного фахівця.

Враховуючи зазначене, кожний окремий ВНЗ повинен дбати про створення власного позитивного іміджу на освітянському ринку.

Метою дослідження є аналіз науково-освітньої дослідної діяльності КНТЕУ і формування пропозицій щодо створення ефективного механізму подальшого використання його науково-технічного та інноваційного потенціалу для розвитку економіки і вирішення соціальних завдань країни, забезпечення конкурентоспроможності університету на освітянському внутрішньому та міжнародному ринках.

Матеріали та методи. Основою дослідження слугувала сукупність таких наукових методів, як: порівняльний, узагальнення, аналізу та синтезу, компаративізму, що дало змогу визначити основні тенденції та проаналізувати динаміку розвитку науково-дослідної та інноваційної діяльності університету, окреслити перспективи подальшого розвитку. Інформаційною базою дослідження стали результати наукової та науково-технічної діяльності Київського національного торговельно-економічного університету (КНТЕУ).

Результати дослідження. У 2016 р. КНТЕУ відзначає 70-річний ювілей від дня свого заснування. За ці роки з Київського філіалу Всесоюзного заочного інституту радянської торгівлі виріс потужний та сучасний університет, який знаходиться в авангарді вітчизняної наукової думки, проводячи наукові дослідження за багатьма актуальними напрямками та з важливих проблем розвитку соціально-гуманітарної та технічної науки. Лідируючі позиції університету підтверджено рейтингами: "ТОП 200 України", роботодавців "Компас", журналу "Фокус".

Надійною і рушійною запорукою розвитку університету є інтеграція науки, освіти і практики. Один з напрямів такої інтеграції – концентрація наукового та науково-технічного потенціалу на дослідженнях і розробках за пріоритетними напрямами розвитку науки і техніки на основі реалізації безперервного інноваційного циклу – від фундаментальних і прикладних досліджень до створення наукоємної продукції та її комерціалізації. Формуванню могутнього наукового потенціалу університету сприяє функціонування на високому рівні

наукових шкіл, які об'єднують дослідників різних поколінь для вирішення якісно нових завдань.

З 1969 р. по 2016 р. кількість науково-дослідних ініціативних кафедральних та міжкафедральних робіт зросла у 8 разів, з 20 до 157, у виконанні яких задіяна більшість вчених (у тому числі молодих). Починаючи з 1994 р., науковцями виконувались роботи, які фінансувалися з коштів державного бюджету. Саме в цей рік на замовлення Міністерства освіти України розпочато дослідження з 4 науково-дослідних робіт. Нині виконується 17. Обсяги фінансування зросли з 189 тис. грн до 2800 тис. грн, тобто майже у 15 разів (рис. 1).

На замовлення інших міністерств, відомств, організацій та підприємств за п'ятнадцять останніх років кількість науково-дослідних тем зросла у 5 разів. Крім того, Науково-технічним центром сертифікації продукції, послуг та систем якості надаються науково-технічні послуги. Надходження від виконання науково-дослідних робіт та надання науково-технічних послуг з 14.4 тис. грн у 2000 р. зросло у 69 разів і становило 994.2 тис. грн у 2015 р.

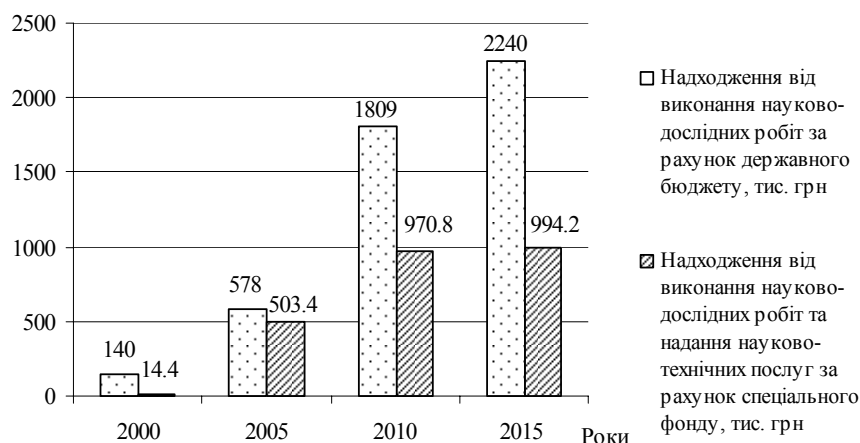


Рис. 1. Надходження від виконання науково-дослідних робіт за 2000–2015 рр., тис. грн

Тематика робіт спрямована на вирішення проблем: розвитку сфери товарного обігу; управління розвитком споживчого ринку та формування конкурентного середовища; ефективності функціонування бюджетної системи; методології фінансового контролю та аудиту діяльності суб'єктів підприємництва; удосконалення бухгалтерського обліку на підприємствах торгівлі і послуг; формування засад державного управління у сфері економіки та маркетингу; розробки механізму страхового захисту економіки; розвитку ринку туристичних послуг та готельного бізнесу в Україні; управління якістю та безпечністю харчових продуктів і сировинних ресурсів; створення функціональних харчових продуктів для осіб з високим фізичним та психоемоційним

навантаженням; розробки технологій продуктів лікувально-профілактичного харчування; захисту прав споживачів; психологічного забезпечення працівників підприємств та ін.

Результатами виконання цих тем стали пропозиції до проектів законів України "Про вищу освіту", "Про внутрішню торгівлю", "Про новітні харчові продукти", "Про освіту впродовж життя", "Про післядипломну освіту", "Про безпечність та якість харчових продуктів", "Про Державний бюджет України" на різні роки та ін., постанов та розпоряджень Кабінету Міністрів України, державних концепцій та програм, методичні рекомендації для різних міністерств, відомств, бізнесструктур.

Розвиваються нові форми організації науково-дослідної діяльності: творчі колективи, лабораторії, центри, які концентрують і координують індивідуальні ініціативні дослідження викладачів і співробітників.

Для оптимізації управління і організації наукових досліджень у КНТЕУ, а також для вирішення конкретних завдань і дослідження наукових проблем, що вимагають координації зусиль дослідників різних ВНЗ і спеціальностей, в університеті функціонують мобільні творчі групи науковців, створення яких дозволило результативно здійснювати наукові дослідження з питань: економічної безпеки України в умовах Європейської інтеграції, структурної переорієнтації зовнішньої торгівлі як фактору сталого економічного розвитку, формування економічного механізму ефективної конкуренції на внутрішньому ринку України, інноваційного розвитку підприємств сфери послуг.

Усередині співтовариства вчених КНТЕУ сформовано сприятливе творче середовище, що заохочує їх індивідуальний саморозвиток. Важливу роль у стимулюванні роботи в науковому середовищі відіграє добре налагоджений інформаційний обмін, здійснюваний шляхом проведення регулярних профільних конференцій, круглих столів, форумів, видання наукової періодики, а також прямих договорів з підприємствами та органами державної влади. Зокрема, науковці університету працюють за близько 300 укладеними договорами співдружності з органами виконавчої влади, державними установами та організаціями, підприємствами, товариствами торгівлі, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу, провідними банками, фінансовими установами тощо.

Щороку в університеті проводиться понад 100 різноманітних наукових заходів міжнародного, всеукраїнського та вузівського рівня. Зростає кількість наукових, науково-методичних видань та публікацій монографічного характеру (рис. 2; 3). Протягом року науковцями університету опубліковано понад сто статей у фахових виданнях КНТЕУ, а саме: науковому журналі "Вісник КНТЕУ", який виходить 6 разів на рік, останній номер – англійською мовою, міжнародному науково-практичному журналі "Товари і ринки" (2 рази на рік) та науковому журналі "Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право"

(6 разів на рік). Журнали зареєстровано у міжнародних наукометричних базах даних *Index Copernicus*, РІНЦ, пошукових системах *Google Scholar* та *Bible Research*, представлено в загальнодержавній реферативній базі даних "Україніка наукова" та українському реферативному журналі "Джерело". За інформацією бази даних *Index Copernicus* у 2015 р. науковий журнал "Вісник КНТЕУ" у межах процедури оцінки для *ICI Journals Master List* отримав 41 бал *ICV*, "Товари і ринки" – 37.2 бала.

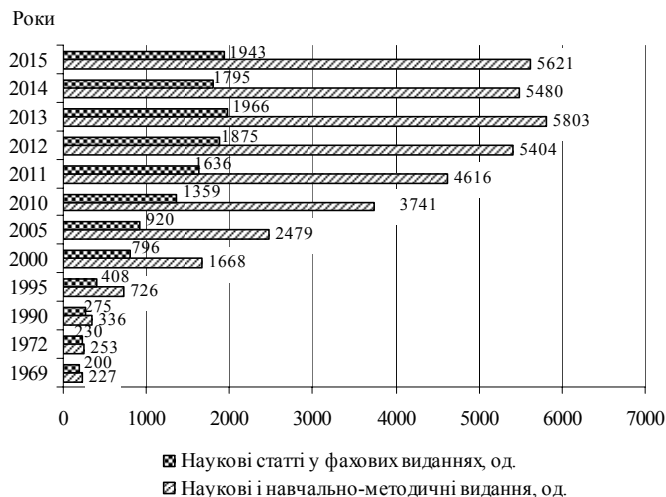


Рис. 2. Динаміка кількості наукових публікацій фахівців КНТЕУ за 1969–2015 рр., од.

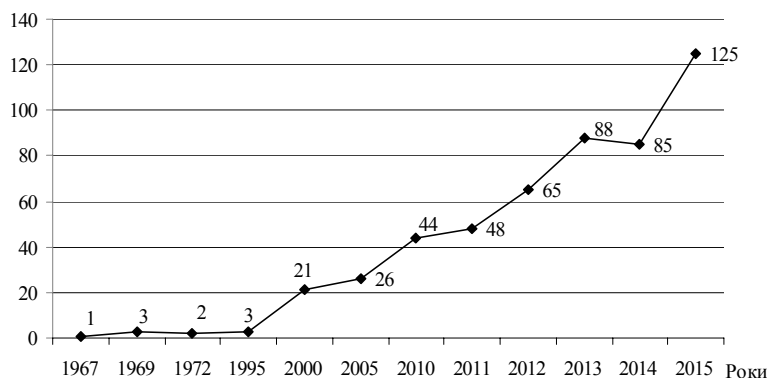


Рис. 3. Динаміка підготовки монографій науковцями КНТЕУ за 1967–2015 рр., од.

З метою інтеграції університету у європейський та світовий дослідницький простір та, враховуючи мобільність сучасних науковців і молодих вчених, з 2011 р. розпочалась апробація результатів наукових досліджень у виданнях, що включено до міжнародних наукометричних баз даних *Scopus*, *Web of Science*, *Webometrics* та ін. (рис. 4). Кількість публікацій у базі даних *Scopus* постійно зростає і в першому кварталі 2016 р. становила 99.



Рис. 4. Публікації науковців КНТЕУ у міжнародних наукометричних базах даних за 2011–2015 рр.

Наукова та інноваційна діяльність організована в КНТЕУ таким чином, аби успішно працювати в умовах ринку і бути одним з елементів інноваційної інфраструктури країни. З цією метою винахідники університету створюють науково-технічну продукцію та отримують патенти і свідоцтва авторського права на об'єкти інтелектуальної власності (рис. 5). Кількість охоронних документів щороку зростає, особливо в останні п'ять років, за які зростання відбулося у 4.5 раза.

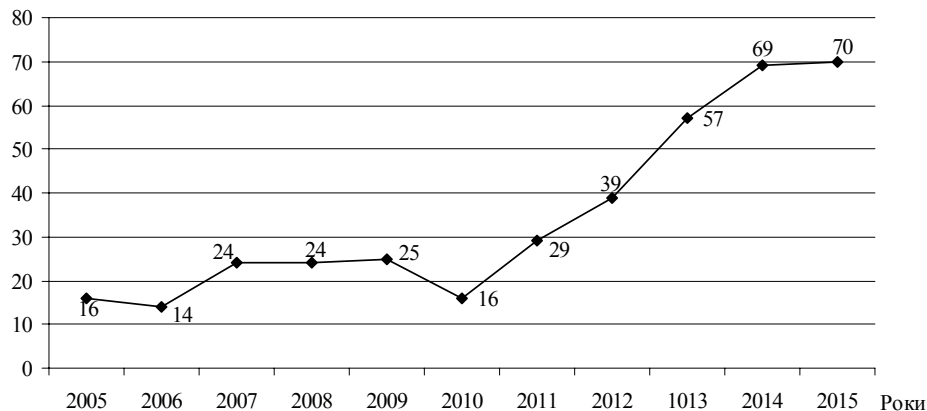


Рис. 5. Динаміка кількості отриманих фахівцями КНТЕУ охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності за 2005–2015 рр.

Одним з пріоритетних напрямів діяльності університету є підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів через аспірантуру та докторантуру відповідно у галузі 7 наук, що становить 26 % від загальної їх кількості, за якими проводиться підготовка кадрів вищої

кваліфікації в Україні. Перший набір (29 осіб) до аспірантури здійснено у 1967 р. за 8 науковими спеціальностями. Нині в аспірантурі підготовка проводиться за 20 науковими спеціальностями, чисельність аспірантів становить 266 осіб. Кількість захищених дисертацій у 2015 р. зросла у 3.5 раза порівняно з 2000 р. (рис. 6). У 1994 р. відкрито докторантуру за 4 науковими спеціальностями і набір становив 4 особи. За п'ятнадцять останніх років кількість захищених дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук зросла у 12 разів (рис. 7). Тільки за науковим консультуванням академіка НАПН України, д. е. н., професора А. Мазаракі захищено 20 докторських дисертацій.



Рис. 6. Динаміка кількості захищених у КНТЕУ кандидатських дисертацій за 2000–2015 рр.

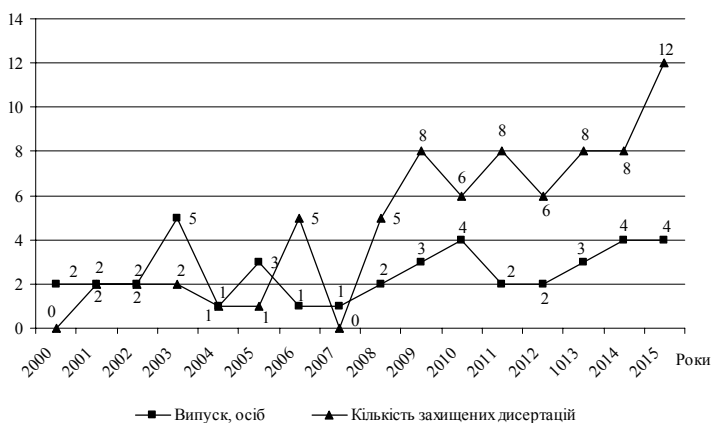


Рис. 7. Динаміка кількості захищених у КНТЕУ докторських дисертацій за 2000–2015 рр.

Починаючи з 2016 р., у зв'язку з прийняттям Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 "Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук ISSN 1727-9313. ВІСНИК КНТЕУ. 2016. № 4 155

у вищих навчальних закладах (наукових установах)" [6] та Наказу Міністерства освіти і науки України від 6 листопада 2015 р. № 1151 "Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей", за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти [7], набір та підготовка докторів філософії у КНТЕУ буде здійснюватись за новими трансформованими спеціальностями.

Першу спецраду з присвоєння наукових ступенів в університеті (на той час інституті) затверджено наказом міністра вищої і середньої спеціальної освіти ССРСР № 352-В від 7 червня 1971 р. До 2015 р. в КНТЕУ результативно діяли 4 спеціалізовані вчені ради з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук за 8 спеціальностями. У 2015 р. у спеціалізованих вчених радах захищено вдвічі більше дисертацій, ніж у 2009 р. (у 2009 р. діяло тільки дві спецради). За 1971–2015 рр. у спеціалізованих вчених радах захищено 836 дисертацій (з економічних та технічних наук). З 2016 р. в університеті функціонує 6 спеціалізованих вчених рад за 11 спеціальностями.

Важливим для університету є об'єднання дослідників різних поколінь загальною програмою і стилем дослідницької роботи. До цього процесу активно залучаються студенти через: участь в олімпіадах та конкурсах; наукових тематичних конференціях університету та інших ВНЗ; виконання науково-дослідних робіт кафедр; підготовку наукових публікацій; створення об'єктів інтелектуальної власності; роботу наукових гуртків та дискусійних клубів, Науковому товаристві студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених. Понад 5 тис. студентів щороку задіяні у науково-дослідній роботі університету.

Чисельність переможців у всеукраїнських та міжнародних олімпіадах і конкурсах з 2 осіб у 1990 р. зросла до 77 у 2015 р., кількість наукових статей становить близько 2 тис. у рік, на конференціях заслуховується понад 4 тис. доповідей. Студенти КНТЕУ мають можливість презентувати результати своїх наукових досліджень у збірках магістерських статей, які видаються протягом року в університеті.

За підсумками навчання та досягнень у науковій діяльності студенти та молоді вчені отримують стипендії: Президента України, Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, Київського міського голови, стипендію ім. Вадима Гетьмана, імені президента Торгово-промислової палати О. Михайличенка, а також персональні стипендії ректора КНТЕУ.

За 70 років у результаті плідної співпраці науково-педагогічних працівників, студентів, аспірантів та докторантів КНТЕУ досяг високих результатів, став рейтинговим ВНЗ в Україні та за кордоном.

Для подальшого розвитку і забезпечення конкурентоспроможності університету на освітянському внутрішньому і міжнародному ринках необхідно визначити та реалізувати основні стратегічні орієн-

тири у всіх напрямках наукової та інноваційної діяльності. Серед них: формування та реалізація європейських цінностей; розвиток наукового потенціалу університету завдяки залученню та ефективному використанню зовнішніх і внутрішніх інвестицій; створення сучасної інфраструктури науки і системи інформаційного забезпечення наукової і науково-технічної діяльності, інтеграція освіти, науки і бізнесу; підтримка і заохочення наукової молоді; стимулювання наукової та науково-технічної творчості, винахідництва, пропагування їх результатів, нових сучасних технологій; залучення співробітників та студентів до інноваційного процесу, проведення політики, спрямованої на підвищення їх професійного рівня; наукове забезпечення вирішення проблем здоров'я людини та екологічної безпеки; встановлення та розвиток взаємовигідних зв'язків з ВНЗ інших держав для інтеграції вітчизняної та світової науки.

З огляду на це, необхідно визначити пріоритетні напрями у підготовці науково-педагогічних кадрів, наукових дослідженнях і розробках, зближенні академічної і галузевої науки, винахідницької діяльності, студентській науковій роботі.

З метою якісної підготовки науково-педагогічних працівників необхідно: створити освітньо-наукові програми з підготовки доктора філософії у співпраці з інститутами НАН України, галузевими академіями та провідними ВНЗ країни; посилити вимоги щодо визначення претендентів до вступу в аспірантуру, враховуючи не тільки успішність у навчанні, але й наукові здібності, визначеність та рівень пізнання наукової проблеми; окреслити перспективи подальших досліджень; забезпечити наявність відповідної спрямованості опублікованих статей та тез доповідей за обраною проблематикою, доповідей на конференціях; розробити ефективну систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників і здобувачів вищої освіти; сприяти науковому стажуванню за кордоном аспірантів, докторантів та викладачів.

Пріоритетом організації наукової діяльності в університеті є спрямування досліджень на отримання результатів, що безпосередньо використовуються у навчальному процесі, мають практичну цінність для економіки країни, відповідне економічне та науково-технічне обґрунтування. Наукові дослідження та розробки повинні вносити значний вклад у вітчизняну і світову науку та відповідати стратегічним цілям економічного розвитку держави. З цією метою потрібно здійснити ряд заходів, а саме:

- розвивати *практику наукового консалтингу*;
- сприяти проведенню *наукових досліджень* аспірантів та докторантів за кордоном; поступово збільшувати (у розрахунку на одного викладача) кількість публікацій у міжнародних наукометричних базах даних *Scopus*, *Web of Science*, журналах з імпаکت-фактором, у вітчиз-

няних та/або міжнародних рецензованих фахових виданнях, у тому числі з метою забезпечення індексу цитування викладачів;

- висвітлювати результати *спільних наукових досліджень* з іноземними партнерами у монографічних виданнях та наукових статтях;
- здійснювати *обмін інформацією* по розробках з державними структурами виконавчої влади, науковими організаціями, центрами, фондами науково-технічного та інноваційного розвитку;
- проводити постійний *моніторинг інформації* у мережі Інтернет, періодичних виданнях щодо потенційних інвесторів та зацікавлених осіб;
- активізувати *взаємодію науки і бізнесу* з метою зміцнення партнерства з суб'єктами господарювання для виявлення їх потреб у наукових розробках, широкого впровадження розробок у кінцевий виробничий результат;
- розвивати *міжнародне наукове та науково-технічне співробітництво* з метою застосування механізмів розвитку взаємовигідного та рівноправного міжнародного співробітництва у сфері науки, технології та інновацій, розширення тематики фундаментальних досліджень;
- створювати умови для активного *просування на міжнародний ринок* наукової та науково-технічної продукції шляхом експорту результатів наукової діяльності університету;
- розробити і популяризувати програми *підготовки та перепідготовки закордонних спеціалістів*;
- стимулювати *взаємодію зі співвітчизниками*, зайнятими науковою та інноваційною діяльністю *за кордоном*, їх активне залучення до реалізації спільних наукових програм і проєктів;
- надавати *допомогу державним інституціям* у формі участі у законотворчій діяльності та консультативні й освітні послуги;
- запровадити системну роботу зі збору і регулярного оновлення інформації щодо наукових і освітніх проєктів в університеті, які потребують грантового фінансування, а також можливих джерел грантового фінансування, підвищення рівня компетентності науково-педагогічних працівників щодо *грантової діяльності*, забезпечення необхідної допомоги з підготовки грантових заявок і супроводу отриманих грантів;
- *підвищувати рівень інтеграції* у світовий та європейський інтелектуальний простір, зокрема через збільшення кількості міжнародних проєктів, створених об'єктів інтелектуальної власності, спільно з підприємствами та іноземними ВНЗ, залучати кошти міжнародних фондів, установ, громадських організацій тощо для виконання у КНТЕУ наукових програм.

Основним підґрунтям співпраці системи освіти університету з академічною та галузевою наукою є залучення фахівців академічних та галузевих установ до навчального процесу, використання їх наукового потенціалу в інноваційній та науковій діяльності. Для цього

необхідно започаткувати створення спільних наукових та інноваційних центрів для здійснення комплексних науково-дослідних проектів; розширення співпраці через створення єдиного наукового інформаційного простору; формування спільних творчих колективів для формування та реалізації проектів наукових досліджень за підтримки базового бюджетного фінансування та інших джерел; здійснювати пошук інвесторів та партнерів для реалізації комплексних наукових та інноваційних проектів.

З метою розвитку діяльності щодо набуття прав інтелектуальної власності науково-практичних розробок необхідно активно залучати до винахідницької діяльності студентів та молодих вчених, розвивати міжнародне співробітництво щодо питань інтелектуальної діяльності, сприяти комерційному використанню результатів наукових розробок, започаткувати отримання охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності за кордоном.

Висновок. Проаналізовані результати науково-дослідної роботи Київського національного торговельно-економічного університету за сімдесят років його функціонування дали можливість окреслити основні стратегічні орієнтири науково-технічного та інноваційного потенціалу університету для розвитку економіки і вирішення соціальних завдань країни, забезпечення його конкурентоспроможності на освітянському внутрішньому та міжнародному ринках.

Трансформація економіки та інтеграція України у світовий економічний простір здійснюється, серед іншого, й через інтеграцію вітчизняної науки у міжнародний дослідницький простір, що гарантує забезпечення конкурентоспроможності вітчизняного освітнього продукту не тільки на національному, але й на світовому ринку освітянських послуг.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Програма діяльності Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://espresso.tv/news/2016/04/14/zyavyvsya_povnyu_tekst_programy_diyalnosti_novogo_uryadu.
2. Стадний Є. Кількість студентів-українців за кордоном [Електронний ресурс] / Є. Стадний // Режим доступу : <http://www.cedos.org.ua/uk/osvita/kilkist-studentiv-ukraintsiv-za-kordonom>.
3. Кількість українських студентів, які виїхали на навчання за кордон [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://www.rbc.ua/ukr/news/kolichestvo-ukrainskih-studentov-vyehavshih-na-uchebu-za-15022014172500>.
4. Педагогічна преса [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://pedpresa.ua>.
5. Освітній портал™ – освіта в Україні, освіта за кордоном [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.osvita.org.ua>.

6. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 берез. 2016 р. № 261 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248945529>.
7. Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квіт. 2015 р. № 266 : Наказ М-ва освіти і науки України від 6 листоп. 2015 р. № 1151 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>.

Стаття надійшла до редакції 03.06.2016.

Melnychenko S. Integration of Science into Educational Process.

Background. *Development of research and innovation at the university is the determining factor of professional, intellectual and spiritual growth of teachers and students. This is caused by the influence of the university on society through education and science, strengthening its role in the expansion of national and European cultural values, which aims to strengthen the research base, integrate research and education activities, joint research work of faculty, postgraduate students, doctoral students, scientific cooperation with universities in Ukraine and abroad.*

The Cabinet of Ministers of Ukraine envisages providing real financial and academic autonomy of higher education institutions and liberalized access of foreign educational institutions to the Ukrainian market. Government assists foreign higher education institutions to enter Ukrainian market through the gradual removal of restrictions. It will create a competitive environment for Ukrainian universities. In addition, educational institutions of foreign countries compete and significantly weaken domestic ones.

According to monitoring the number of Ukrainian citizens who study in foreign universities (only full time) for the last five years has increased by 45 %, over the period of 2009–2014 by 79 %. Ukrainians study in 34 countries. Polish and German universities dominate, there study respectively 31% and 19%.

These trends, on the one hand, are related with the unstable economic and political situation, military actions that take place in the east, on the other hand, with the image of Ukrainian higher educational establishments.

One of the goals of forming a positive image of Ukrainian educational institutions is to train new generation of highly skilled professionals by creating modern university of innovative type with the goals and objectives of the national innovation system by integrating the educational process with the research activities. In addition, due to the adoption of the Law of Ukraine "On Higher Education", "On scientific and technical activity" and a number of regulations on preparation of candidates higher education the issue determining strategic directions of the university is still very relevant.

The aim of the study *is to create an effective mechanism of scientific and technical and innovation potential of the university for the economy development and solving social problems of the country, to ensure the competitiveness of the university on domestic and international educational markets.*

Materials and methods. *For the basis of the study served a set of the following scientific methods: comparative analysis, synthesis, analysis and synthesis, comparativism. It helped to determine trends and analyze the dynamics of research and innovation of the university, to outline prospects for further development. The information base for the study were the results of scientific and technical activity of Kyiv National University of Trade and Economics (KNUTE).*

Results. *The results of research and scientific work of Kyiv National University of Trade and Economics during seventy years of its operation have been analysed. The basic strategic goals of research and innovation potential of the university for the economy development, solving social problems of the country and to ensure its competitiveness in the educational domestic and international markets have been outlined.*

Conclusion. *Thus, the transformation of the economy and the integration of Ukraine into the world economy is carried out also through the integration of domestic science into international research as guarantor to ensure the competitiveness of domestic educational product not only at the national but also the global market of educational services.*

Keywords: scientific research, innovation, university, strategic benchmarks, development directions, scientific research, international scientometric database, higher education institution, integration.

REFERENCES

1. *Programa* dijal'nosti Kabinetu Ministriv Ukrainy [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : http://espreso.tv/news/2016/04/14/zyavyvsya_povnyy_tekst_programy_diyalnosti_novogo_uryadu.
2. *Stadnyj Je. Kil'kist' studentiv-ukrai'nciv za kordonom* [Elektronnyj resurs] / Je. Stadnyj // Rezhym dostupu : <http://www.cedos.org.ua/uk/osvita/kilkist-studentiv-ukraintsiv-za-kordonom>.
3. *Kil'kist' ukrai'ns'kyh studentiv, jaki vyihaly na navchannja za kordon* [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <https://www.rbc.ua/ukr/news/kolichestvo-ukrainskih-studentov-vyehavshih-na-uchebu-za-15022014172500>.
4. *Pedagogichna presa* [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://pedpresa.ua>.
5. *Osvitnij portal™ – osvita v Ukraini, osvita za kordonom* [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://www.osvita.org.ua>.
6. *Porjadok pidgotovky zdobuvachiv vyshhoi' osvity stupenja doktora filosofii' ta doktora nauk u vyshhyh navchal'nyh zakladah (naukovykh ustanovah)* : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 23 berez. 2016 r. № 261 [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248945529>.
7. *Pro osoblyvosti zaprovadzhennja pereliku galuzej znan' i special'nostej, za jakymy zdijsnujet'sja pidgotovka zdobuvachiv vyshhoi' osvity, zatverdzenogo postanovoju Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 29 kvit. 2015 r. № 266 : Nakaz M-va osvity i nauky Ukrainy vid 6 lystop. 2015 r. № 1151* [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>.